

BANGKOK

Landfakta - Thailand

1. Basfakta

Officiellt namn: Konungariket Thailand

Huvudstad: Bangkok

Yta: 513 115 kvadratkilometer

Folkmängd: 69,6 miljoner (FN, 2019)

Befolkningstillväxt: 0,3 % per år (Världsbanken, 2019)

Officiellt språk: Thaiändska

Religion: Ca 95 % buddhister, 4 % muslimer, 1 % övriga

Statsskick: Monarki

Statschef: Kung Maha Vajiralongkorn Phra Vajiraklaochaoyuhua

Regeringschef: Gen. Prayut Chan-o-cha (sedan 17 juli 2019;
ursprungligen sedan maj 2014)

Utrikesminister: Don Pramudwinai (sedan 17 juli 2019; ursprungligen
sedan augusti 2015)

Senaste allmänna val: 24:e mars 2019

Nästa allmänna val: 2023

Allmän rösträtt: Från 18 år

2. Ekonomiska data

Valuta: Baht (THB)

Växelkurs: 100 kronor (SEK) motsvarade den 21 januari drygt 353 baht
(THB)

Ekonomisk tillväxt: Förutspådd tillväxt för 2021 4% (IMF)

BNP: 502 miljarder dollar (NESDC, 2020)

BNP/capita: 7,221 USD (NESDC, 2020)

Inflation: -0.9% (NESDC, 2020)

Arbetslöshet: 1.9% (NESDC, Q4 2020)

Viktigaste exportprodukter: Fordon och fordonskomponenter, datorer
och insatsvaror, ädelstenar, gummiprodukter (MOC Q4, 2020)

Viktigaste importprodukter: Maskiner och utrustning, olja, elektronik,
kemiska produkter (MOC Q4, 2020)

Största exportländerna: USA 14.8 %, Kina 12.7 %, , Japan 9.85 %,
Hong Kong 4.88 % (MOC, 2020)

April 2021

Svensk varuexport till Thailand: 558.7 miljoner dollar (MOC, Jan -Nov 2020)

Svensk varuimport från Thailand: 308.3 miljoner dollar (MOC, Jan - Nov 2020)

Förkortningar:

MOC = Ministry of Commerce

NESDC = National Economic and Social Development Council

IMF = International Monetary Fund

I. Kort historik

De äldsta spåren av mänskliga bosättningar i Thailand uppskattas vara omkring 40 000 år gamla. Metallhantering och keramik tillverkning introducerades troligen runt 2000 f.Kr. Vid vår tideräknings början beboddes Thailand av mon-khmertalande folk. Kring år 1000 e.Kr. hade thaifolk vandrat ned från södra Kina och etablerat sig kring floden Chao Praya. Thailand (Siam) grundades 1238 då thailändska ledare gjorde uppror mot khmererna och etablerade ett thailändskt kungarike – *Sukothai* – i de norra delarna av flodsystemet.

Den förste kungen i kungariket Ayutthaya, kung Ramathibodi, införde theravadabuddism som statsreligion och stiftade lagar baserade på hinduistiska texter och thailändsk tradition som användes i Siam under flera hundra år.

Kungariket Ayutthaya hade viss kontakt med västerlandet redan under 1500-talet, men fram till 1700-talet prioriterades kontakterna inom regionen och med Kina.

År 1767 krossades Ayutthaya av burmeserna och huvudstaden skövlades. Den nuvarande Chakridynastin grundades 1782 i Bangkokområdet av kung Rama I. Under Rama IV (Kung Mongkut, 1851–68), och Rama V (Kung Chulalongkorn 1868–1910) – ”det moderna Thailands fader” etablerade Thailand permanenta kontakter med de europeiska kolonialmakterna i Sydostasien. Thailand är det enda land i Sydostasien som inte koloniserades.

April 2021

Genom en oblodig kupp år 1932 avskaffades kungens absoluta makt och ersattes av konstitutionell monarki. Sedan dess har landets statskick präglats av återkommande statskupper och militärregeringar med kortare avbrott av demokratiskt valda regeringar.

Under andra världskriget var Thailand delvis allierat med och delvis ockuperat av Japan. Efter kriget blomstrade inte minst relationen till USA. Kampen mot det kommunistiska hotet i regionen var länge högsta prioritet inom såväl inrikes- som utrikespolitiken. Under senare år har Thailand varit en aktiv medlem i de flesta stora multilaterala organisationer inklusive regionala organisationer såsom Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) och Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC).

II. Inrikespolitik

Sedan slutet av mars 2020 och med hänvisning till pandemin råder undantagstillstånd i Thailand. Regeringen styr genom dekret. Fortsatt undantagstillstånd kritiseras av oppositionen. Sedan december 2019 har flera demonstrationer till försvar av politisk pluralism och yttrandefrihet genomförts, framförallt i Bangkok. Under 2020 växte dessa protester i styrka och samlade vid flera tillfällen tiotusentals människor. Demonstranterna krävde en ny konstitution, premiärministerns avgång och reform av monarkin. Rättsprocesser mot flera av protestledarna, inklusive åtal för brott mot de hårda majestätsbrottslagarna, och skärpta restriktioner för folksamlingar för att stävja smittspridningen av covid-19 har bidragit till att demonstrationerna minskat i styrka under våren 2021.

Thailand är en konstitutionell monarki. Kungen har i formell mening traditionellt haft begränsad makt men utövar ett stort informellt inflytande över politiken. I valen såväl 2001 som 2005 vann miljardären Thaksin Shinawatrass parti *Thai Rak Thai* med löften om ekonomisk tillväxt och utveckling. En militärkupp genomfördes i september 2006 och Thaksin tvingades bort från premiärministerposten

April 2021

Den politiska instabiliteten ledde till ökad polarisering i det thailändska samhället. Thaksinanhängare samlades kring en ny rörelse, populärt kallad rödskjortor, medan hans motståndare enades i den s.k. gulskjortorörelsen. Åren 2008 till 2010 präglades av frekventa, ofta våldsamma demonstrationer och en de facto- ockupation av centrala delar av Bangkok. Händelserna kulminerade i maj 2010 då mer än nittio personer dödades och hundratals skadades när armén sattes in för att återställa ordningen.

Valen i juli 2011 vann återigen av Thaksins parti, denna gång under beteckningen Pheua Thai. Thaksins syster Yingluck Shinawatra tillträdde som premiärminister i en koalitionsregering. Thaksin ställde själv inte upp i valen då han befann sig i landsflykt efter att ha dömts för korruption. Trots det har han påverkat den thailändska politiken exempelvis genom att ekonomiskt stötta Yinglucks valkampanjer 2011.

Under senhösten 2013 ledde gatudemonstrationer och ockupation av regeringsbyggnader till att premiärminister Yingluck upplöste parlamentet och utlyste nyval i februari 2014. Valen blockerades emellertid av oppositionen vilket ledde till att de ogiltighetsförklarades av landets valkommission.

Efter fortsatta demonstrationer och ockupationer i PDRC:s regi (People's Democratic Reform Committee, förenklat kallat gulskjortorna), utropade arméchefen general Prayut Chan-o-Cha den 20 maj militärt undantagstillstånd i hela landet. Två dygn senare, den 22 maj 2014, övertog en grupp bestående av arméchefen, överbefälhavaren, rikspolischefen samt de två övriga vapengrenscheferna makten. Expeditionsministären avsattes, och det så kallade National Council for Peace and Order (NCPO) tog över makten i landet. Ett viktigt instrument för maktutövningen var sektion 44 i landets interimskonstitution som gav NCPO:s ordförande (premiärministern) ett närmast oinskränkt utrymme att fatta de beslut man fann lämpliga.

En ny konstitution antogs i april 2017 efter en folkomröstning hösten 2016. Kampanjer var inte tillåtna under tiden före omröstningens genomförande. Den nya konstitutionen gav på olika sätt militären ett långsiktigt inflytande inklusive befogenheten att föreslå 250 senatorer i

April 2021

parlamentet (som sedan deltog i valet av premiärminister).
Konstitutionen stipulerar även att Thailand ska anta en 20-årsstrategi – vilken sedermera antogs av den av militären utsedda lagstiftande församlingen NLA i juni 2018 – som är juridiskt bindande att följa för framtida regeringar.

Val till parlamentets representanthus ägde till slut rum den 24 mars 2019, efter att upprepade gånger ha skjutits på framtiden. Pheua Thai vann flest mandat, men det nya militärstödda partiet, Palang Pracharath (med general Prayut som premiärministerkandidat), fick flest röster och lyckades också samla en koalition av partier som bildade regering.

Det nybildade progressiva partiet, Future Forward, under ledning av den relativt unge affärsmannen Thanathorn Juangroongruangkit kom på en överraskande tredjeplats i valet, sannolikt bl.a. på grund av att man lyckades nå ut till en stor andel urbana förstagångsväljare.

Valets genomförande och dess efterbörd utsattes för en del kritik av närvarande observatörer. Det handlade till exempel om metoden för att fördela mandat mellan partierna som presenterades först efter att valet hade genomförts och ansågs gynna den nu regerande koalitionen.

Den nya regeringen bestående av representanter för sex olika partier under den tidigare premiärministern Prayut Chan-o-cha tillträdde den 17 juli 2019.

Yttrade- och pressfriheten är fastslagna i konstitutionen, men den tidigare militärregeringen har tydligt åsidosatt efterlevnaden. Befintliga lagar om majestätsbrott, förtal, uppvigling och databrott har använts i betydande omfattning för att begränsa yttrandefriheten och trakassera regimkritiker. Thailands införande av undantagstillstånd för att bemöta coronapandemin har inneburit ytterligare möjligheter att begränsa yttrande- och mötesfriheten.

I februari 2020 beslutade konstitutionsdomstolen att upplösa oppositionspartiet Future Forward i ett ärende där partiledaren Thanathorn anklagades för att olovligen ha utlånat 191 miljoner THB till partiet. Partiledningen fick vidare ett femtonårigt politiskt förbud

April 2021

och förlorade sina parlamentsledamotplatser. Redan i december 2019 förlorade Thanathorn själv officiellt sin parlamentsledamotplats efter ett rättsärende hos konstitutionsdomstolen kopplat till hans ägande i ett mediabolag. Partiet och ledarskiktet har fortsatt över 20 rättsfall riktade mot sig.

Såväl EU som USA med flera västländer kritiserade det militära maktövertagandet 2014. EU fördömde det, suspenderade bilateralt politiskt besöksutbyte och uppmanade till snar återgång till demokrati i ministerrådets slutsatser från juni 2014. De flesta grannländer har uttryckt sig mindre kritiskt.

Den 11 december 2017 antog EU:s ministerråd (FAC) nya slutsatser som innebar en gradvis återställning av relationerna, inklusive möjligheten till bilaterala möten på alla nivåer. Rådslutsatserna var samtidigt tydliga i EU:s syn på utvecklingen kring mänskliga rättigheter i Thailand och vikten av en skyndsam återgång till demokrati. I rådslutsatser från den 14 oktober 2019 signalerar EU en breddning av relationerna med Thailand inklusive undertecknande av ett partnerskapsavtal (PCA) och steg på vägen mot ett återupptagande av förhandlingarna om ett frihandelsavtal (FTA) mellan EU och Thailand. Vikten av respekt för mänskliga rättigheter och demokratisk pluralism understryks.

Kung Bhumibol Adulyadej (Rama IX) satt på tronen i 70 år. Han dog i oktober 2016. Regeringen utlyste en officiell sorgeperiod på ett år (slut oktober 2017). Enligt successionsordningen tar kronprinsen över tronen omedelbart. Kronprinsen Maha Vajiralongkorn (Rama X) valde dock att avvakta för att sedan officiellt tillträda tronen den 1 december, men hans position som kung gäller retroaktivt sedan 13 oktober 2016 då hans far gick bort. Kung Maha Vajiralongkorns kröning ägde rum den 4–6 maj 2019.

Thailand har hårda majestätsbrottslagar och offentlig kritik mot kungahuset kan bestraffas. De stora demonstrationer som skakade Thailand under andra hälften av 2020, och där monarkireform var ett uttalat krav, har ändrat det thailändska samhället i grunden.

April 2021

I Thailands fyra sydligaste provinser (Yala, Pattani, Narathiwat och delar av Songkhla) finns en malajmuslimsk minoritet som strävar efter ökat självstyre. Konflikten har historiska rötter, Pattani var fram till ett anglo-siamesiskt avtal 1909 ett fristående sultanat. År 2004 intensifierades konflikten då separatistgrupper använde väpnad kamp mot centralregeringen. Även buddhistiska munkar, lärare och civila blev måltavlor i attentat. Mer än 7000 människor har fått sätta livet till sedan 2004.

I grunden handlar konflikten i södra Thailand om ekonomisk och social utveckling samt om respekt för den malajmuslimska minoritetens rättigheter. Särskilda undantags- och nödlagar gäller i de tre sydligaste provinserna Pattani, Yala och Narathiwat. Lagarna har kritiserats av organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter. Konflikten är i högsta grad aktiv, även om intensiteten under ett par år varit lägre än tidigare.

En tidigare regering inledde under 2013 en dialogprocess med företrädare för separatistgrupperna. Samtalen beskrevs inte som regelrätta förhandlingar utan snarare som förberedande diskussioner och förblev utan uppenbara resultat. Sedan det militära maktövertagandet i maj 2014 har armén återtagit ansvaret för att hantera situationen och inledande förhandlingar har förts med en paraplyorganisation för de olika grupperna (MARA Pattani). Den mest aktiva separatistgruppen (BRN) deltog dock inte fullt ut i MARA Pattani, vilket kringskar möjligheten till konfliktlösning. I januari 2020 inleddes direkta samtal mellan thailändska regeringen och BRN, faciliterade av Malaysia i Kuala Lumpur.

Ur ett jämställdhetsperspektiv har Thailand gjort vissa framsteg under de senaste åren. Global Gender Gap Report för 2020 placerade Thailand på plats 75 av 153 länder. Det finns en del politiska och juridiska ramverk för att främja kvinnors rättigheter, exempelvis en ny jämställdhetslagstiftning från 2015. Kvinnor har rätt att arva egendom och företag samt att själva välja efternamn vid äktenskap. Kvinnliga migranter, kvinnor som tillhör etniska minoriteter samt de som bor i gränsområdena möter vanligtvis mer diskriminering än övriga kvinnor.

April 2021

Kvinnor och män har lika rösträtt i Thailand. I politik och på högre politiska poster är kvinnor dock underrepresenterade. I premiärminister Prayuts kabinett ingår bara fem kvinnor av 36 – alla utom en på positioner som biträdande ministrar. I representanthuset är ungefär 7 procent av ledamöterna kvinnor. Motsvarande siffra i den utnämnda senaten är 10 procent.

Könsbalansen är bättre inom näringslivet än inom politiken, inte sällan innehåller kvinnor ledande positioner i företag. Kvinnor kan söka jobb i de väpnade styrkorna och år 2016 lanserade Royal Thai Air Force det allra första rekryteringsprogrammet för kvinnliga piloter. I september 2018 kommunicerades nya krav för intag vid den nationella polishögskolan som gör det i praktiken omöjligt för kvinnor att antas från och med 2019.

Våldtäkt inom äktenskap betraktas som ett brott, men trots detta uppskattas fyrtio procent av alla kvinnor ha utsatts för fysiskt eller sexuellt våld av en partner. Våld inom äktenskap är ett stort problem och många kvinnor är omedvetna om sina juridiska rättigheter. Kvinnor som utsatts för våldtäkt ska enligt lag förhöras av en kvinnlig polis och flera kvinnorrättsorganisationer ser därför mycket allvarligt på de begränsade möjligheterna för kvinnor att bli poliser framöver. Tonårsgraviditeter är mycket vanliga. Sedan februari 2021 är abort tillåtet fram till 12:e veckan av en graviditet. Däremot är det fortfarande olagligt att göra abort efter vecka 12.

Barnadödligheten för barn under fem år beräknades år 2019 till 7,8 per 1 000 födselar och mödradödligheten till 20 per 100 000 födselar. Medellivslängden för män i Thailand är 73 år och för kvinnor 81 år. Mammaledigheten i Thailand består av 98 dagars betald ledighet, varav hälften av ledigheten är fullt betald. Resterande lediga dagar erhåller modern 50 procent av sin lön. Under 2018 har en process påbörjats kring ett tillägg på 8 dagar vilket ligger i linje med ILO:s konvention (nr 183) om skydd vid havandeskap och barnsbörd.

Muslimska kvinnor i Thailands sydligaste provinser styrs av muslimska arv- och äganderegler. Civilsamhällesorganisationer har rapporterat om könsdiskriminering i dessa lagar och regler. Frågan är svår att handskas

April 2021

med på grund av den pågående konflikten i södra Thailand.

III. Utrikespolitik

Thailands utrikespolitik präglas i stort av att balansera goda relationer med Kina och Väst (ffa. USA), samt utökat regionalt samarbete (ffa. inom ASEAN). Thailand har sedan andra världskriget fört en västvänlig politik med ett nära ekonomiskt och militärt samarbete med bland annat USA. Under militärregeringen minskade kontaktytorna med president Obama, men Trump-administrationen lade initialt vikt vid att återknyta till sin främste allierade i Sydostasien, inte minst genom att välkomna premiärminister Prayut i Vita huset i oktober 2017.

Historiskt, och kulturellt, har Thailand dock starka band till Kina, vars egna utökade utrikespolitiska ambitioner de senaste decennierna även lämnat tydliga avtryck i Thailand. Det sydostasiatiska närområdet och Kina blir utrikespolitiskt allt viktigare för Thailand. Thailand utvecklar därför närmare kontakter med de andra länderna inom ASEAN och regionala stormakter. ASEAN-samarbetet gör framsteg inom bl.a. ekonomi, handel, bankväsende, politik och kultur. Under 2019 innehade Thailand det roterande ordförandeskapet i ASEAN.

Det senaste årtiondet har Thailand stärkt sin internationella profil och bland annat bidragit med fredsbevarande trupper i Östtimor, Afghanistan, Sudan och Irak. Thailand har sökt nära samarbete med OAS och OSSE och var medlem av FN:s råd för mänskliga rättigheter under tiden 2010–2013. Under det första av de tre åren innehade man dessutom ordförandeposten i rådet.

Relationen mellan Thailand och grannlandet Myanmar är viktig. Thailand har stora ekonomiska intressen, bl.a. kopplade till import av naturgas och till gemensamma infrastruktursatsningar. Man har i huvudsak haft en avvaktande inställning i Rakhine-frågan, men också sedan militärkuppen i februari 2021, motiverad av ASEAN:s princip om icke-inblandning, men har samtidigt försökt initiera vissa humanitära insatser via ASEAN-organet AHA.

April 2021

De senaste åren har relationerna till grannlandet i söder, Malaysia, förbättrats genom ett tätare besöksutbyte, motiverat framförallt av det gemensamma behovet av konfliktlösning i Thailands södra gränsprovinser. Relationerna med grannen i norr, Laos, har även stärkts, inte minst genom thailändska investeringar i laotisk vattenkraft i Mekong.

Thailand har inte skrivit under FN:s flyktingkonvention. Det finns heller inget nationellt system för flyktingbedömning av personer som söker skydd i landet, även om det uppges vara under framtagande. Thailand har kritiserats för att i olika fall ha brutit mot principen om non-refoulement vid utlämningar av människor som söker skydd. Samtidigt har landet under lång tid huserat närmare 100 000 flyktingar i nio flyktingläger mot gränsen till Myanmar. Stora utmaningar råder när lägren så småningom avvecklas.

Thailand beräknas hysa över fyra miljoner migrantarbetare, framförallt från grannländerna Myanmar, Kambodja och Laos. Enligt International Organization for Migration (IOM) är närmare en femtedel av arbetskraften illegal. Många är offer för människosmuggling. Regeringen har vidtagit ett antal åtgärder för att legalisera papperslösa migranter.

EU-kommissionen utfärdade den 1 april 2015 ett gult varningskort mot Thailand vad gäller illegalt, underrapporterat och oreglerat fiske (IUU). Thailand har tagit åt sig av kritiken och genomfört ett omfattande förbättringsarbete vilket medfört att EU-kommissionen lyfte det gula kortet den 8 januari 2019. I januari 2019 ratificerade Thailand ILO:s konvention om arbete ombord på fiskefartyg som en del i arbetet mot människosmuggling och förbättring av arbetsvillkoren inom fiskeindustrin.

USA:s handelsrepresentant (USTR) upphävde delvisa handelspreferenser för Thailand inom ramen för programmet "Generalized System of Preferences (GSP) baserat på brister inom arbetares rättigheter och marknadstillträde under 2019 och 2020.

April 2021

I oktober 2019 antog Thailand en nationell handlingsplan (NAP) för företagande och mänskliga rättigheter efter en antagen rekommendation från Sverige i senaste *Universal Periodic Review* (UPR) 2016.

EU:s nya rådslutsatser om Thailand från oktober 2019 öppnar för att det politiska partnerskapsavtalet (PSA) kan komma att undertecknas, och för att förhandlingarna om ett frihandelsavtal (FTA), som legat på is sedan militärkuppen 2014, kan komma att återupptas.

IV. Ekonomiska huvuddrag

Den thailändska ekonomin har de senaste decennierna mestadels uppvisat god tillväxt vilket medfört en minskad fattigdom. 2019 uppgick tillväxten till 2,4 procent vilket var den lägsta på fem år och lägst i ASEAN. I spåren av pandemin räknar IMF med en tillbakagång på ungefär 7 procent under 2020. Andra bedömare som Världsbanken, IMF och Bank of Thailand gör ungefär samma bedömning. För att mildra effekterna av pandemin aviserade regeringen motsvarande 555 miljarder SEK i flera olika stimulanspaket under 2020, de största i Thailands historia.

National Economic and Social Development Council uppger att uppemot 14,5 miljoner är arbetslösa eller har förlorat sitt levebröd under 2020. Det motsvarar drygt en tredjedel av den registrerade arbetskraften (38,5 miljoner). Thailand har en stor informell ekonomi vilket bidrar till att de officiella uppgifterna kan vara svårtolkade, i själva verket är antalet i arbete högre än det registrerade antalet.

Thailand har inte lyckats genomföra strukturella ekonomiska reformer. Med en av Asiens snabbaste åldrande befolkningar blir Thailands utgångsläge sämre för varje år som går. Ett länge eftersatt och gravt underpresterande utbildningssystem har gjort att Thailand halkat efter och blivit mindre konkurrenskraftigt. Skydd av inhemsk tillverkningsindustri och en ovilja att konkurransutsätta flera nyckelindustrier minskar förändringsbenägenheten. Landets exportberoende, hushållens stora skuldsättning, den starkt reglerade

April 2021

tjänstesektorn pekas ut som ytterligare hinder för Thailands ekonomiska tillväxt. De stora ekonomiska klyftor som finns i landet påverkar också, och många i Thailand har inte marginaler för att börja konsumera eller bidra till skattebasen

Pandemin har satt fingret på ekonomins stigande beroende av turistnäringen. Under 2019 var uppskattningsvis 20 till 25 procent av ekonomin direkt eller indirekt beroende av turismen. Tidigare exponentiell ökning av turister från Asien, framförallt från Kina, har utgjort en motor i tillväxten. Och därmed minskat pressen på tidigare och nuvarande regeringar att ta itu med strukturella reformbehov som varit välkända sedan Asienkrisen. Återkommande juntor och regeringar har visat sig oförmögna att genomföra smärtsamma förändringar.

Tillverkningsindustrin (kläder och skor, fordon, datorer och elektronik) står för en betydande del av ekonomin, liksom tidigare nämnda turismen. Även jordbruksexporten är viktig, särskilt fiske- och risexporten. Exporten motsvarar nu hela sjuttiofem procent av bruttonationalprodukten och är motorn i tillväxten.

Nationalräkenskaperna var innan pandemin i relativt gott skick. Med de nya stimulanspaketen kommer skuldsättningsgraden att öka betydande. Vid årsskiftet hade skuldsättningsnivån ökat till 46 procent av BNP.

Thailands handelsmönster har gradvis ändrats över åren. Från att tidigare ha varit mer beroende av handeln med USA, Japan och EU har handelsflödena förskjutits mer mot närområdet, dvs. ASEAN och Kina. En femtedel av Thailands totala handel sker nu med ASEAN. EU är fortsatt en mycket viktig handelspartner för Thailand, särskilt som exportmarknad.

Efter att under 2018 och 2019 uttryckt en klar intention om att Thailand skulle ansluta sig till *Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership* (CPTPP), TPP:s efterföljare, tycks regeringen under 2020 ha backat. Det utgör ett tydligt bakslag för dem som förespråkar en mer frihandelsvänlig handelspolitik.

Thailand var starkt pådrivande för att avsluta förhandlingarna kring RCEP (*Regional Comprehensive Economic Partnership*) under sitt år som

April 2021

ordförande i ASEAN 2019, men nådde inte hela vägen fram. Istället avslutades de under Vietnams ordförandeskap mot slutet av 2020. Påverkan på Thailands ekonomi förväntas inledningsvis uppgå till någon tiondels procent. Vid eventuellt anslutning av Indien menar TDRI (Thailand Development and Research Institute) att RCEP kan bidra till ekonomiska tillväxt om tre procent.

Affärsklimatet för handel och investeringar i Thailand har förbättrats, om än i långsam takt, särskilt om man tar hänsyn till utvecklingen i regionen. Thailand har dock klättrat avancerat rejält från 2016 då det befann sig på plats 46 i Världsbankens "Ease of Doing Business Index". År 2020 hamnade landet på plats 21. Trots den gradvisa förbättringen lyckas inte Thailand attrahera nya investeringar i samma utsträckning som till exempel Vietnam.

Den officiella arbetslösheten uppgick före pandemin till 1.95 procent. Många arbetar dock inom den informella sektorn och är självförsörjande utan att ingå i socialförsäkringssystemet.

V. Sveriges relationer med Thailand

De diplomatiska förbindelserna mellan Sverige och Thailand upprättades 1883 och har traditionellt varit goda. Ännu tidigare, den 18 maj 1868, undertecknades i London ett vänskaps-, handels- och sjöfartsavtal mellan länderna. Detta 150-årsjubileum (2018) har uppmärksammats av Sveriges ambassad i Bangkok, exempelvis genom en fotoutställning över mellanfolkliga förbindelser "Neighbours from afar" och ett utökat samarbete för att bekämpa plast och nedskräpning i haven.

Tyngdpunkten i relationen mellan Thailand och Sverige ligger i den omfattande turismen och ökande migrationsströmmar länderna emellan. Under 2019 besökte uppskattningsvis 279 400 svenskar Thailand, en minskning med 7 % från föregående år. Under januari till november 2020 har uppskattningsvis 111,600 svenskar besökt Thailand, en minskning på 50% från samma period föregående år. Handelsrelationerna är även relativt omfattande, men har framför allt en betydande potential. Relationerna mellan kungahuset har historiskt

April 2021

varit mycket goda. Drottning Silvia har besökt Thailand två gånger de senaste åren, dels i samband med kremeringen av avlidne kungen (Rama IX) i oktober 2017, dels på inbjudan från högsta domstolen i Thailand, i februari 2018, i Drottningens egenskap av World Childhood Foundations grundare.

Bilaterala överenskommelser har ingåtts avseende dubbelbeskattning (1989), överförande av straffverkställighet (1989), ekonomiskt, tekniskt och vetenskapligt samarbete (1990), investeringsskydd (2000) samt polissamarbete (2013). En gemensam handlingsplan undertecknades i Stockholm i mars 2013 av premiärminister Yingluck Shinawatra och statsminister Fredrik Reinfeldt. Sedan maktskiftet 2014 har inga nya avtal slutits mellan Sverige och Thailand. I februari 2020 genomförde Thailand och Sverige politiska konsultationer i Bangkok.

Senaste thailändska officiella besök till Sverige:

2013

Premiärminister Yingluck Shinawatra besökte Stockholm i mars 2013. I premiärministerns delegation deltog även:

utrikesminister Surapong Tovichakchaikul

finansminister Kittirat Na Ranong

handelsminister Boonsong Teriyapirom

hälsominister Pradit Sintawanarong

industriminister Prasert Boonchaisuk

I slutsatserna från EU:s ministerråd efter det militära maktövertagandet 2014 fastställdes att det officiella, politiska besöksutbytet med Thailand tills vidare suspenderas. I nya rådslutsatser från 11 december 2017 upphörde suspenderingen.

Senaste svenska officiella besök till Thailand:

2012

Utrikesminister Carl Bildt

Barn- och äldreminister Maria Larsson

Statssekreterare Gunnar Oom

Riksdagens andre vice talman Ulf Holm

April 2021

2017

Drottning Silvia deltog i kremeringsceremonin av kung Bhumibol Adulyadej

2018

Drottning Silvia inbjöds av Thailands högsta domstol att tala om barnrättsfrågor inför 2,000 nämndemän i Udon Thani.

2019

Statssekreterare Niklas Johansson besökte Thailand i mars, det första besöket på politisk nivå sen militärkuppen 2014.

2020

Politiska diskussioner genomfördes på tjänstemannanivå. Enhetschef för UD:s enhet för Asien och Oceanien representerade Sverige.

VI. Svensk-thailändska handelsförbindelser och investeringar

Sveriges export till Thailand uppgick till 558.7 miljoner USD januari till november 2020. Exporten består huvudsakligen av maskiner och elektronisk utrustning, försvarsmateriel, läke- och transportmedel, kemikalier, järn och stålprodukter samt papper och pappersmassa. Thailand är ett av de länder dit Sverige har exporterat Gripen. Sveriges import från Thailand uppgick till 338.8 miljoner USD under samma period. Importen består huvudsakligen av luftkonditionering, elektronik, vete, gummi, ädelstenar, transportmedel.

Pandemins påverkan på svenska företag har varit och är betydande. Svenska företag rapporterar att de delvis är påverkade vad avser störningar i deras leverantörskedjor för insatsprodukter och delvis men framförallt genom en vikande försäljning. De strikta inresereglerana försvårar för svenska företag när det gäller personalförsörjning och styrning.

Bland större svenska företag med närvaro i Thailand märks ABB, Autoliv, Electrolux, Ericsson, H&M, IKEA, Saab, Scania, Tetra Pak och

April 2021

Volvo. Volvo lastvagnar har en sammansättningsfabrik för tunga lastvagnar på plats. Scania etablerade sig mer varaktigt 2001 och har nått framgångar särskilt vad gäller sammansättning av bussar; i februari 2019 invigde Scania en ny fabrik i Thailand. Electrolux öppnade en fabrik i Thailand 2003, som gradvis har byggts ut, under 2012 byggdes ytterligare en fabrik. IKEA öppnade sitt andra varuhus i Thailand 2018. Electrolux, Tetra Pak, Autoliv och ABB har öppnat nya produktionsanläggningar i Thailand det senaste året, eller planerar för att göra det inom en snar framtid. Sammanlagt har ett tiotal svenska företag tillverkning i landet. Antalet svenska dotterbolag eller representationskontor uppgår till cirka 80.

Business Sweden har sitt regionala kontor i Bangkok. En thai-svensk handelskammare registrerades 1989 i Bangkok, vilken firade sitt 30-årsjubileum under 2019. En svensk-thailändsk handelskammare i Ragunda kommun, Jämtland, grundades 1997 i samband med att en thailändsk paviljong invigdes där till minne av Kung Rama V:s besök i Sverige 1897.

VII. Utvecklingssamarbetet

Med start hösten 2011 bedrivs Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Asien från ambassaden i Bangkok. År 2016 fick ambassaden ett nytt och bredare uppdrag inom utvecklingssamarbete med den nya regionala strategin som även täcker Stilla-havsområdet. Strategin för Sveriges regionala utvecklingssamarbete i Asien och Oceanien 2016 – 2021 ämnar bidra till ökad regional integration och samverkan för en hållbar utveckling i regionen. Syftet med verksamheten är att bidra till att stärka regionala aktörers förmåga att arbeta med gränsöverskridande utmaningar och möjligheter inom mänskliga rättigheter, demokrati och jämställdhet respektive miljö och klimat på sätt ett som är ömsesidigt förstärkande.

Sverige ger bl.a. stöd till Mekong River Commission, Asia Indigenous Peoples Pact och ASEAN Parliamentarians for Human Rights; Thailand berörs direkt av samarbetet med dessa organisationer. Andra exempel finns inom forskningssamarbetet där thailändska universitet

April 2021

och forskare är viktiga parter i regionala forskningsnätverk och bidrar till utveckling av forskningskapacitet i regionen.

Sverige stödjer ett program med UN Environment som syftar till att förebygga plastföroreningar i haven. Thailand är ett av två pilotländer.

En stor del av de regionala organisationer som Sverige har valt att samarbeta med inom det regionala utvecklingssamarbetet har sina respektive huvudkontor i Thailand. Detta gäller t.ex. organisationer som arbetar med regionala marina frågor, hållbart skogsbruk, klimatproblematikens roll för samhällsutvecklingen i regionen, klimatfinansiering, kvinnors rättigheter, samt inom yttrandefrihet och skydd och främjande av de mänskliga rättigheterna. I några av dessa samarbeten är svenska organisationer genomförare av programmen. Som exempel kan nämnas: Stockholm Environment Institute och Raoul Wallenberg Institutet.

Thailands National Human Right Commission (NHRC) är medlem i Asia Pacific Forum (APF) som stöds av Sverige. APF stödjer uppbyggnad och utveckling av National Human Rights Institutions (NHRIs) genom utbildning och nätverkande. Thailands NHRC har också deltagit i utbildningar genomförda av Raoul Wallenberg Institutet (RWI) som en del av utvecklingssamarbetet.

Sverige stöder Asia Forum for Human Rights and Development (Forum Asia) som är en medlemsbaserad regional människorättsorganisation, där Thailand ingår, med målet att bygga upp kapacitet och samordna civila samhällets aktörer för att främja respekt för mänskliga rättigheter. I samarbete med UNDP stöder Sverige ett program för hållbart företagande (Business and Human Rights) i vilket Thailand är ett av länderna som tar fram en handlingsplan för hållbart företagande (Thailands s.k. NAP antogs i oktober 2019 men det svenska stödet fortsätter under implementeringsfasen). Sverige stöder ett regionalt forskningsnätverk inom demokrati och mänskliga rättigheter som koordineras av Mahidol Universitetet i Bangkok i samarbete med ASEAN University Network.

April 2021

Några svenska enskilda organisationer såsom Diakonia, Plan Sverige, Union to Union, WWF och Naturskyddsföreningen är också verksamma i Thailand med stöd från Sida Stockholm.

VIII. Sveriges ambassad i Bangkok

Ambassadens bemanning i Bangkok utgörs av ambassadören och utsända från UD, Migrationsverket, Sida, polisen och Försvarsmakten. Två utsända präster från Svenska kyrkan i utlandet (SKUT) verkar i Bangkok respektive Phuket. Business Sweden har också representation i landet.

Ambassadören är sidoackrediterad i Laos och Myanmar. Ambassaden har ett sektionskansli i Yangon, Myanmar, med sju utsända och sju lokalanställda.

Det totala antalet medarbetare på ambassaden inklusive sektionskansliet uppgår till närmare 70. (Drygt hälften av dessa sysslar med migration, konsulärt stöd eller utvecklingssamarbete).

Under 2019 behandlade ambassaden 21 725 viseringsärenden, 638 konsulära fall samt 1,425 passärenden.

Ambassaden finns representerad på Facebook och Twitter.